

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31C/80/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124206462
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124206462.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci žalobcu: Obec Zavar, Viktorínova 312/14, 919 26 Zavar, IČO: 00313203, zastúpený: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovaným: 1. G. X., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, Z., 2. N.. J. X., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, Z., o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Návrh sa zamietá.

II. Žalovaným sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15.8.2024 (doplneným o plnomocenstvo právneho zástupcu ako nevyhnutnej súčasti úplného návrhu dňa 4.9.2024) sa žalobca domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia v znení:

I. Súd zriaďuje záložné právo k nehnuteľnostiam žalovaného v prvom rade, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Z., obec Z., okres O., evidované na LV č. XXX ako stavba so súpisným číslom XXX, na pozemku parcelné číslo XXX/XX, rodinný dom, parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XX, o výmere 340 m², Zastavaná plocha a nádvorie a parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XX, o výmere 211 m², Záhrada, a to v prospech žalobcu za účelom zabezpečenia peňažnej pohľadávky žalobcu vo výške 61.232,35 eur.

II. Súd zriaďuje záložné právo k nehnuteľnostiam žalovanej v druhom rade, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Z., obec Z., okres O., evidované na LV č. XXX ako stavba so súpisným číslom XXX, na pozemku parcelné číslo XXX/XXX, rodinný dom, parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 274 m², Zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 108 m², Zastavaná plocha a nádvorie a parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 93 m², Záhrada, a súčasne záložné právo k nehnuteľnosti žalovanej v druhom rade, ktorá sa nachádza v katastrálnom území Z., obec Z., okres O., evidovaná na LV č. XXX, ako parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 1245 m², orná pôda, v prospech žalobcu, a to za účelom zabezpečenia peňažnej pohľadávky žalobcu vo výške 61.232,35 eur.

2. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku bolo uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru ČVS: ORP-XXX/X-VYS-TT-XXXX-Si zo dňa 07.08.2023 (ďalej len „Uznesenie“) začaté trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie osobám žalovaného 1/ a žalovanej 2/, okrem iného aj za pokračovací zločin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1. ods. 2, písm. c) Trestného zákona spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom Uznesení. Žalobca si ako poškodený vo vyššie uvedenom trestnom konaní uplatnil dňom 31.07.2024 v zákonnej lehote a prostredníctvom svojho právneho zástupcu voči obom obvineným (žalovaným) nárok na

náhradu škody podľa § 46 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku, za ktorú zodpovedajú obaja žalovaní, a to vo výške:

- 54.295,35 eur vzniknutej v dôsledku zamietnutia vyplatenia nenávratného finančného príspevku (NFP) vo výške 54.295,35 EUR, NFP zamietnutý z dôvodu zisteného porušenia princípov a postupov verejného obstarávania, resp. porušenie pravidiel a ustanovení legislatívy SR a EÚ pri realizácii projektu „Park medzi ulicami X. - T.“, a súčasne

- 6.937,00 eur vzniknutej v dôsledku úhrady odplaty za vykonanie inžinierskych činností na projektoch „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z.“, „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z. - Cyklotrasa a chodník, Park medzi ulicami X. - T.“, „Dažďová kanalizácia T. ulica a vjazdy k rodinným domom“ a „Dažďová kanalizácia X. ulica“ napriek tomu, že k reálnemu výkonu inžinierskych činností nedošlo, teda žalobca si ako poškodený dňa 31.07.2024 uplatnil voči žalovaným ako obvineným nárok na náhradu škody podľa § 46 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku spolu v celkovej výške 61.232,35 eur.

Škodu vo výške 54.295,35 eur odôvodnil žalobca nasledovne. Podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku bolo Uznesením začaté trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie obom žalovaným na skutkovom základe uvedenom okrem iného v bode 6) Uznesenia, v zmysle ktorého obvinený G. X. ako starosta obce zastupujúci verejného obstarávateľa Obec Z., po vzájomnej dohode s obvinenou N. J. X. ako zástupkyňou starostu obce a poslankyňou obecného zastupiteľstva obce, spoločným konaním konajúc v postavení verejného obstarávateľa - Obec Z. - pri stavbe „Park medzi ulicami X. - T.“ narušili a obmedzili hospodársku súťaž a porušili princíp transparentnosti, ako aj princíp rovnakého zaobchádzania, čím obvinení pri realizácii zákazky „Park medzi ulicami X. - T.“ postupovali v rozpore s princípom rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti. V dôsledku porušenia zákona o verejnom obstarávaní a porušenia pravidiel obsiahnutých v Metodickom pokyne CKO č. 14, bolo Obci Z. následne zamietnuté vyplatenie už schváleného nenávratného finančného príspevku vo výške 54.295,35 eur.

Dodávka stavebných prác pre stavbu s označením „Park medzi ulicami X. - T.“ bola predmetom Zmluvy o dielo č. XX/XXXX uzavretej dňa 31.03.2017 medzi objednávateľom - Obec Z. a zhotoviteľom - spoločnosťou INVEX spol. s r.o., pričom v zmysle článku III bod 3.1 Zmluvy o dielo č. XX/XXXX bola cena diela stanovená na sumu celkovo 52.054,60 eur. Vynaloženie finančných prostriedkov malo byť financované z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Operačný program: Integrovaný regionálny operačný program, a to na základe právoplatného rozhodnutia o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok (NFP) a Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. IROP-Z-XXXXXXMXXX-XXX-XX. Rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok WEM:IROP-XXXX-XXX/XXXX-XX zo dňa 21.03.2018 Riadiaci orgán pre Integrovaný regionálny operačný program na základe výsledkov konania a žiadosti obce Z. o poskytnutie nenávratného finančného príspevku schválil nenávratný finančný príspevok vo výške maximálne 54.295,35 eur. Následne bola dňa 10.05.2018 uzavretá Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako poskytovateľom a Obcou Z. ako prijímateľom, predmetom ktorej bola úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi zmluvnými stranami týkajúca sa poskytnutia nenávratného finančného príspevku zo strany poskytovateľa prijímateľovi na realizáciu aktivít projektu - „Park medzi ulicami X.-T.- Obec Z.“. V zmysle bodu 3.1 písm. c) tejto zmluvy bolo dojednané, že poskytovateľ poskytne prijímateľovi nenávratný finančný príspevok vo výške 54 295,35 eur. V zmysle prílohy č. 1 vyššie uvedenej zmluvy - t.j. v zmysle čl. 3 ods. 3 Všeobecných zmluvných podmienok bolo dojednané, že „Prijímateľ je povinný postupovať pri zadávaní zákaziek na dodanie služieb, tovarov a stavebných prác potrebných pre Realizáciu aktivít projektu, ako aj pri zmenách týchto zákaziek v súlade so zákonom o VP. Ak sa ustanovenia zákona o VO na Prijímateľa alebo na danú zákazku nevzťahujú, je Prijímateľ povinný postupovať pri zadávaní zákaziek podľa pravidiel upravených v aktuálnom Metodickom pokyne CKO č. 12. Prijímateľ je povinný pri zadávaní zákaziek podľa § 117 zákona o VO postupovať spôsobom upraveným v kapitole 3.3.7.2.5 systému riadenia EŠIF. Prijímateľ je povinný postupovať pri zadávaní zákaziek v hodnote nad 15.000 eur podľa pravidiel upravených v aktuálnom Metodickom pokyne CKO č. 14.“ V rámci výkonu štandardnej ex-post kontroly však boli v zmysle záverov uvedených v správe z kontroly zo dňa 18.06.2018 zistené porušenia princípov a postupov verejného obstarávania, resp. porušenie pravidiel a ustanovení legislatívy SR a EÚ, ktoré boli zapríčinené spoločným konaním oboch žalovaných (obvinených v trestnej veci), pričom rozsah a závažnosť týchto zistených skutočností má (mal) taký charakter, že mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania. Z uvedeného dôvodu neboli pripustené výdavky súvisiace s verejným obstarávaním do financovania v plnom rozsahu v súlade s časťou 2 bodom 4 Metodického pokynu CKO č. 14 pre programové obdobie 2014-2020.

V dôsledku zamietnutia pripustenia výdavkov súvisiacich s verejným obstarávaním do financovania z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja, a to z dôvodu protiprávneho konania oboch žalovaných (obvinených), vznikla Obci Z. škoda vo výške finančného príspevku, ktorý mal byť vyplatený Obci Z. v zmysle vyššie uvedeného Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok WEM:IROP-XXXX-XXX/XXXX-XX zo dňa 21.03.2018 v spojení so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, teda škoda vo výške 54.295,35 eur.

Škoda spôsobená v dôsledku úhrady odplaty za reálne nevykonané inžinierske činnosti vo výške 6.937,00 eur odôvodnil žalobca nasledovne. Uznesením bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie žalovaným taktiež na skutkovom základe uvedenom v bode 6) Uznesenia, v zmysle ktorého obvinený G. X. ako starosta obce zastupujúci verejného obstarávateľa Obec Z., po vzájomnej dohode s obvinenou N. J. X. ako zástupkyňou starostu obec a poslankyňou obecného zastupiteľstva obce, spoločným konaním konajúc v postavení verejného obstarávateľa - Obec Z. v rozpore s ust. 10 ods. 2 a § 23 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a § 9 ods. 3 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní uzatvorili s obchodnou spoločnosťou PROJEKTING-BB, s.r.o. so sídlom Budovateľská 569/12, Z. mandátne zmluvy o zabezpečení inžinierskej činnosti, pričom konkrétne sa jednalo o nasledovné zmluvy:

- Mandátna zmluva o zabezpečení inžinierskej činnosti č. 04/2016 zo dňa 20.10.2016 v súvislosti so stavbou „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z.“, pričom táto spoločnosť mala v zmysle tejto zmluvy dostať za svojej služby odmenu vo výške 2% zmluvnej ceny diela,

- Mandátna zmluva o zabezpečení inžinierskej činnosti č. 01/2017 zo dňa 04.04.2017 v súvislosti so stavbou „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z. - Cyklotrasa a chodník, Park medzi ulicami X. - T.“, pričom táto spoločnosť mala v zmysle tejto zmluvy dostať za svojej služby odmenu vo výške 2% zmluvnej ceny diela,

- Mandátna zmluva o zabezpečení inžinierskej činnosti č. 03/2017 zo dňa 20.07.2017 v súvislosti so stavbou „Dažďová kanalizácia T. ulica a vjazdy k rodinným domom“, pričom táto spoločnosť mala v zmysle tejto zmluvy dostať za svojej služby odmenu vo výške 2% zmluvnej ceny diela, a súčasne

- Mandátna zmluva o zabezpečení inžinierskej činnosti č. 04/2017 zo dňa 20.07.2017 v súvislosti so stavbou „Dažďová kanalizácia X. ulica“, pričom táto spoločnosť mala v zmysle tejto zmluvy dostať za svojej služby odmenu vo výške 2% zmluvnej ceny diela.

Vyššie uvedené mandátne zmluvy boli uzavreté v súčinnosti oboch žalovaných napriek tej skutočnosti, že stavebné práce boli ku dňu uzatvorenia mandátnych zmlúv už reálne vykonané a hotové, a teda k reálnemu výkonu inžinierskych činností nedošlo. Napriek skutočnosti, že k výkonom prác v zmysle mandátnych zmlúv po uzavretí týchto zmlúv neprišlo, za spolupráce oboch žalovaných bola zo strany spoločnosti PROJEKTING-BB, s.r.o. so sídlom Budovateľská 569/12, Z., vystavená faktúra za výkon prác v zmysle mandátnych zmlúv, pričom následne prišlo na pokyn starostu Obce Z. (žalovaného v prvom rade a obvineného G.a X.a) aj k reálnej úhrade ceny (nevykonaných) prác, pričom konkrétne sa jednalo o nasledovné platby:

- Faktúra č. XXXXXXXX zo dňa 31.03.2017, znejúca na sumu 1 454,00 eur, pričom k úhrade čiastky vo výške 1 454,00 eur prišlo dňa 11.04.2017,

- Faktúra č. XXXXXXXX zo dňa 09.05.2017, znejúca na sumu 613,00 eur, pričom k úhrade čiastky vo výške 613,00 eur prišlo dňa 19.05.2017,

- Faktúra č. XXXXXXXX zo dňa 06.09.2017, znejúca na sumu 1 990,00 eur, pričom k úhrade čiastky vo výške 1 990,00 eur prišlo dňa 19.09.2017,

- Faktúra č. XXXXXXXX zo dňa 14.08.2017, znejúca na sumu 2 000,00 eur, pričom k úhrade čiastky vo výške 2 000,00 eur prišlo dňa 23.08.2017,

- Faktúra č. XXXXXXXX zo dňa 06.09.2017, znejúca na sumu 880,00 eur, pričom k úhrade čiastky vo výške 880,00 eur prišlo dňa 19.09.2017,

Celková suma, ktorá bola spoločnosti PROJEKTING-BB, s.r.o. uhradená v súčinnosti oboch žalovaných (obvinených) a na základe vyššie uvedených faktúr napriek tej skutočnosti, že k reálnemu výkonu inžinierskej činnosti neprišlo, predstavuje čiastku vo výške 6.937,- eur.

V dôsledku úhrady odplaty za vykonanie inžinierskych činností na projektoch „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z.“, „Rekonštrukcia X. ulice v obci Z. - Cyklotrasa a chodník, Park medzi ulicami X. - T.“, „Dažďová kanalizácia T. ulica a vjazdy k rodinným domom“ a „Dažďová kanalizácia X. ulica“ napriek tomu, že k reálnemu výkonu inžinierskych činností nedošlo, bola žalobcovi spôsobená škoda vo výške 6.937,00 eur. Žalobca si v trestnom konaní uplatnil voči žalovaným nárok na náhradu škody spolu vo výške 61.232,35 eur, dôvodnosť a trvanie nároku žalobcu voči žalovaným považuje s odkazom na vyššie uvedené tvrdenia a označené listinné dôkazy za osvedčenú.

Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. V predmetnej veci je s odkazom na dĺžku trvania trestného konania dôvodný predpoklad, že žalobca v trestnom konaní voči žalovaným v blízkej dobe neobdrží exekučný titul, napriek skutočnosti, že je majiteľom pohľadávky zodpovedajúcej výške uplatneného nároku na náhradu škody, teda pohľadávky vo výške 61.232,35 eur.

Podľa vedomostí žalobcu nie je žalovaný 1/ vlastníkom žiadnej hodnotnejšej hnuťelnej veci, žiadneho vyššej finančnej hotovosti prípadne žiadnych iných majetkových hodnôt v takej hodnote, ktorá by zabezpečila uspokojenie pohľadávky žalobcu plynúcej z nároku na náhradu škody, a to s výnimkou nasledovných nehnuteľných vecí nachádzajúcich sa v katastrálnom území Z., zapísaných na LV č. XXX, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaného v prvom rade a jeho manželky T. X.ovej o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1:

- stavba so súpisným číslom XXX, na pozemku parcelné číslo XXX/XX, rodinný dom,
- parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XX, o výmere 340 m², Zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XX, o výmere 211 m², Záhrada.

Podľa vedomostí žalobcu nie je žalovaná 2/ vlastníkom žiadnej hodnotnejšej hnuťelnej veci, žiadneho vyššej finančnej hotovosti prípadne žiadnych iných majetkových hodnôt v takej hodnote, ktorá by zabezpečila uspokojenie pohľadávky žalobcu plynúcej z nároku na náhradu škody, a to s výnimkou nasledovných nehnuteľných vecí nachádzajúcich sa v katastrálnom území Z., zapísaných na LV č. XXX, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovanej v druhom rade a jej manžela I. X., o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1:

- stavba so súpisným číslom XXX, na pozemku parcelné číslo XXX/XXX, rodinný dom,
- parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 274 m², Zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 108 m², Zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 93 m², Záhrada,

a súčasne nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území Z., zapísanej na LV č. XXX, na liste vlastníctva v prospech žalovanej v druhom rade evidovaný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/1 k parcele registra „C“, parcelné číslo XXX/XXX, o výmere 1245 m², orná pôda.

Žalobca má s ohľadom na výšku uplatnenej pohľadávky, dobu, dokedy žalobca obdrží voči obom žalovaným exekučný titul (s ohľadom na dĺžku prebiehajúceho prípravného konania, kedy trestné konanie prebieha už od roku 2021), ako aj s ohľadom na vek žalovaných, dôvodnú obavu, že exekúcia bude ohrozená, resp. v budúcnosti zmarená. Súčasne, podľa vedomostí žalobcu sú vyššie špecifikované nehnuteľnosti jediným hodnotnejším majetkom žalovaných. Žalobca má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia, keď je podľa názoru žalobcu osvedčená danosť práva a vzhľadom na výšku pohľadávky a okolnosti veci je rešpektovaný i princíp proporcionality.

3. K návrhu žalobca pripojil ako prílohy Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku so všeobecnými zmluvnými podmienkami, všeobecné informácie o projekte, hlásenie o začatí realizácie hlavných aktivít projektu, prílohu č. 5 Zmluvy o poskytnutí NFP, zmluvu o dielo č. XX/XXXX, uznesenie ORPZ zo dňa 7.8.2023 (Uznesenie), uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody zo dňa 29.7.2024, rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP, návrh správy z kontroly, výpisy z LV č. XXX, XXX, XXX pre k. ú. Z., faktúry č.l. 70 -74, mandátne zmluy č.l. 75 - 82.

4. Podľa § 343 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.(1) Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.(2) Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. (3)

Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.(1) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.(2) Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. (3)

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy

pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podľa odseku 2 k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

5. Podmienkou pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia je v zmysle ustanovenia § 326 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku. Potreba vydania zabezpečovacieho opatrenia musí byť naliehavá a zároveň súd nemá mať závažnejšie pochybnosti o samotnom nároku žalobcu. Miera osvedčenia sa spravuje situáciou v konkrétnej veci, každopádne však osvedčenie akejkoľvek tvrdenej skutočnosti musí byť dostatočne presvedčivé.

6. Zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka. Zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred neodkladným opatrením, ktoré súd nariadi iba za predpokladu, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia. V prípade zabezpečovacieho opatrenia slúžiacemu zamedzeniu obavy z ohrozenia exekúcie potom zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti oprávnenej osoby úspešne sa domôcť núteného splnenia (v budúcnosti) uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti. Existencia takejto obavy nie je síce prítomnou vždy, na jej prítomnosť však možno usudzovať najmä z hľadiska vyvíjania povinným aktivít týkajúcich sa jeho majetku, napr. v smere zbavenia sa ho (bližšie pozri napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/1/2021 - 55 zo dňa 2.2.2021). V tomto konaní by tak mal navrhovateľ z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností poskytnúť dôkazy, ktoré jednoznačne osvedčia potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie.

7. Súd môže zabezpečovacie opatrenie zriadiť len v rozsahu potrebnom na naplnenie jeho účelu a preto ho nemôže zriadiť v rozsahu, ktorý by obmedzoval žalovaného vo výkone jeho práv nad nevyhnutnú mieru, teda v rozsahu, v akom nemožno uložené obmedzenie od povinnej osoby spravodlivo požadovať. Zriadené zabezpečovacie opatrenie musí spĺňať znak primeranosti. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či žiadaný zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal aj v tomto prípade rešpektovať požiadavku proporcionality.

8. Zo zákonnej formulácie ustanovenia § 343 ods. 1 CSP vyplývajú základné všeobecné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to: zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť len na návrh, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia musí zabezpečovať peňažnú pohľadávku. Predpokladom úspešnosti návrhu je tiež splnenie nasledujúcich hmotnoprávných podmienok: 1/ tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce danosť práva a súčasnú obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), 2/ právne účinky opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality).

9. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva (vrátane jeho príloh), súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia žiadaného žalobcom, keď žalobca v danom prípade najmä neosvedčil splnenie jednej zo základných podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to odôvodnenú obavu z budúceho zmarenia exekúcie. Rovnako potom neosvedčil predpoklad proporcionality ním žiadaného zabezpečovacieho opatrenia.

10. Hoci v danom prípade si žalobca uplatňuje svoj nárok na náhradu škody voči žalovaným riadnym a zákonným spôsobom v trestnom konaní (uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody zo dňa 29.7.2024 - čl. 57-62), z hľadiska podstaty trestného konania ide stále iba o začiatky preskúmania a trestného vyhodnocovania danej veci. Voči žalovaným neexistuje aktuálne vykonateľné súdne rozhodnutie, ktoré by ich zaväzovalo na úhradu škody žalobcovi, nie sú v omeškaní s úhradou konkrétnej sumy a súčasne voči nim dosiaľ ani nebola podaná obžaloba. Vyššie uvedené skutočnosti vo všeobecnosti oslabujú možnosť posúdenia práva žalobcu ako jednoznačne daného, ale na základe toho, že trestné stíhanie vo veci skutkov špecifikovaných žalobcom v návrhu bolo začaté (a tým skutočnosti uvádzané žalobcom už predbežne posúdené iným štátnym orgánom), súd ustálil, že danosť práva ako všeobecná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia by v prípade špecifických okolností veci nasvedčujúcich konaniu žalovaných v smere zrejmej snahy o vyhnutie sa budúcemu plneniu mohla byť považovaná za osvedčenú. Žalobca však u žalovaných neosvedčil a dokonca ani netvrdil žiadne také konanie, z ktorého by bolo možné usudzovať, že prípadná budúca exekúcia pohľadávky žalobcov bude nimi zmarená, či ohrozená. Žalobca neosvedčil, že by sa žalovaní zbavovali svojho majetku, alebo toto mali v pláne, žalobcom označený majetok žalovaných je podľa listov vlastníctva predložených s návrhom (čl. 67-69) stále zapísaný na nich a ich manželov, v listoch vlastníctva nie je vyznačená žiadna plomba, žalobca nepredložil žiaden dôkaz (ani netvrdil), že by žalovaní ich nehnuteľnosti ponúkali na predaj. Súd tak v danom prípade nezistil žiaden z dôvodov, pre ktoré by mal usudzovať na skutočnosť ohrozenia budúceho vymoženia pohľadávky žalobcu (obavu, že exekúcia bude ohrozená). Tvrdenia žalobcu v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie sú spôsobilé na vyvodenie obavy zo zmarenia uspokojenia pohľadávky v rámci exekúcie. Žalobca založil svoju obavu o uspokojenie v budúcnosti prípadne priznanej pohľadávky v trestnom konaní na výške pohľadávky, veku žalovaných, pravdepodobnom dlhšom trvaní trestného konania, a tom, že žalovaní nie sú podľa jeho vedomostí vlastníkami žiadnej inej hodnotnej veci, či majetkových hodnôt okrem v petite špecifikovaných nehnuteľností. Samotná výška pohľadávky 61 tisíc eur, a to vo vzťahu k dvom žalovaným súčasne, nemôže byť jediným dôvodom automatického nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Súčasne žalobcom navrhované zabezpečovacie opatrenie, ktoré sa má vzťahovať na množstvo nehnuteľností (tak rodinný dom, ako aj viacero pozemkov, a to samostatne u oboch žalovaných) nemôže vo vzťahu k uplatňovanej výške náhrady škody spĺňať predpoklad proporcionality, keď je zrejmé, že nehnuteľnosti, na ktoré by sa malo zabezpečovacie opatrenie vzťahovať musia mať nepomerne vyššiu hodnotu ako je uplatňovaný nárok na náhradu škody. Žalobca sa otázke konkrétnej hodnoty nehnuteľností žalovaných vo svojom návrhu nijakým spôsobom nevenoval (pričom takúto hodnotu v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd sám nezisťuje, keď ani nemôže za tým účelom vykonávať nikým nenavrnuté dôkazy), je však jeho úlohou v návrhu špecifikovať všetky podstatné skutočnosti (a tieto osvedčiť) tak, aby bolo zrejmé naplnenie predpokladov zabezpečovacieho opatrenia, vrátane jeho proporcionality. Túto podmienku tak súd rovnako nepovažuje za v konaní osvedčenú. Súd dodáva, že žalobca v návrhu ani nijako nešpecifikoval ako skúmal pomery žalovaných, ktorí nemajú okrem nehnuteľností v petite vlastníť žiadne iné majetkové hodnoty a ani nepriložil žiadne dôkazy dané zisťovanie pomerov preukazujúce.

Samotný vek žalovaných nemôže byť taktiež dôvodom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, a to zvlášť v situácií, kedy trestné konanie voči žalovaným ako fyzickým osobám, ešte ani nie je právoplatne skončené. Podľa tvrdení žalobcu pritom trestné konanie prebieha už od roku 2021. Žalovaní tak zjavne ani po niekoľkých rokoch trvania prípravného konania (a ani po roku od vznesenia obvinenia) nepristúpili k žiadnemu konaniu, ktorým by znižovali rozsah svojho majetku, žalobca žiadne takého konanie netvrdil ani neosvedčil.

Žalobca tak podľa posúdenia súdu neuviedol žiadne skutočnosti objektívne odôvodňujúce obavu, že by prípadná exekúcia mohla byť žalovanými zmarená. Tvrdenia žalobcu o potenciálnom ohrození výkonu exekúcie neboli dostatočným osvedčením existencie eventuálnej ujmy mu hrozacej. Navyiac v tomto prípade neexistuje ešte ani judikovaný dlh žalovaných (vykonateľný exekučný titul - ktorý síce nie je nevyhnutným predpokladom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ale jeho existencia umožňuje sprísnené nazeranie na okolnosti na strane žalovaných), trestné stíhanie je iba v jeho začiatkoch a v konaní ešte na žalovaných ani nebola podaná obžaloba.

Súd tak v konaní dospel k záveru, že aktuálne nie sú naplnené žiadne také okolnosti na strane žalovaných, ktoré by odôvodňovali obavu, že exekúcia bude ohrozená, žalovaní sa žiadneho svojho majetku nezbavili, ani aktuálne nezbavujú, pričom v prípade žalobcom uplatňovaného zabezpečovacieho opatrenia nie je osvedčená ani podmienka proporcionality k výške uplatňovaného nároku, a preto súd návrhu žalobcu nemohol vyhovieť a tento v celom rozsahu zamietol.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Keďže konanie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je súčasne aj konečným rozhodnutím, súd vo výroku II. rozhodol o náhrade vzniknutých trov konania v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V konaní mali v plnom rozsahu úspech žalovaní, ktorí by tak mali i nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ale keďže v konaní im dosiaľ žiadne účelne vynaložené trovy ani nemohli vzniknúť, keď im nebol doručený ani návrh, súd im nárok na náhradu trov konania v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie na tunajšom súde v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ďalej proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.